

Олізаренко В. О.

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЧИХ ВІДНОСИН У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Сільське господарство розвивається на основі тих же об'єктивних економічних законів, що й інші галузі. Водночас аграрний сектор економіки відрізняється рядом особливостей: якщо для промисловості земля являється загальною умовою функціонування, то для сільського господарства земля – головний об'єкт виробничих відносин і основний засіб виробництва.

Специфіка землі полягає в тому, що вона є обмеженою в просторі та в значній мірі не відтворюваною. Площа придатної для використання землі поступово скорочується, землю поглинають міста, кар'єри і водосховища, вона забруднюється, засмічується, засолюється тощо. Водночас за раціонального використання вона не втрачає своїх корисних властивостей, може поліпшуватись. До особливостей, що стосуються продуктивних сил аграрного сектора відносять:

- земля неоднорідна за якістю (родючістю);
- у сільському господарстві існує тісне переплетіння та взаємодія економічних законів із природними та біологічними законами;
- існує значний розрив між робочим періодом та кінцевим результатом;
- наявний сезонний характер використання техніки та робочої сили;
- специфічними основними виробничими фондами є продуктивна худоба, деревинні та плодово-ягідні культури;
- оборотними фондами є насіння, молодняк на відгодівлі, корми тощо;
- виробничим фондам властива повільніша оборотність.

Мають свою специфіку в аграрному виробництві і виробничі відносини. Виробничі відносини (відносини економічної власності) в аграрному секторі – це відносини, які виникають з приводу привласнення та використання землі та інших засобів сільськогосподарського виробництва, а також виробництва, розподілу, обміну й споживання сільськогосподарської продукції та послуг.

В сільському господарстві у виробничі відносини вступають три групи суб'єктів: землевласники, орендарі (власники капіталу), наймані сільськогосподарські працівники.

Землевласник - особа, яка володіє землею на правах приватної власності. Земля приносить власникові постійний дохід у формі земельної ренти.

Орендарем називають громадянина або юридичну особу, які беруть земельну ділянку в оренду. За орендовану землю сплачується орендна плата.

Орендна плата – це заздалегідь визначена певна величина доходу орендаря, яка встановлюється в абсолютній величині на весь строк орендного договору й виплачується власникові землі.

Сільське господарство займає важливе місце в господарстві всіх без винятку країн. Для великої групи країн, що розвиваються, воно є основою економічної системи.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри менеджменту Басвої О. І.